

Zegar ścienny ze szkieletem latarniowym

Wymiary: wys. 44,5, szer. 31,5, gł. 10 Autor: Pomorze, lokalny warsztat zegarmistrzowski Miejsce: pierwotnie kościół p.w. Świętych Apostołów Szymona i Judy Tadeusza, Dywity koło Olsztyna Materiał: żelazo (konstrukcja), mosiądz (elementy pracujące) Technika: kucie, odlewanie, wycinanie, polichromowanie, technika zegarmistrzowska (elementy żelazne i mosiężne koła zębate, noszą ślady ręcznej obróbki) Zegar ścienny ze szkieletem latarniowym, obudowa niegdyś w formie żelaznej skrzynki, której ścianki osadzono na szkielecie ze stalowych słupków, obecnie niekompletnej (brak ścianek bocznych). Do płytki tylnej zamocowane duże poziome ucho do zawieszania oraz dwa bolce dystansowe w dolnej części, w płytce dolnej cztery otwory naciągu. Do bocznego słupka szkieletu umocowany mosiężny gong. Mechanizm z napędem obciążnikowym, wychwyty hakowy, system bicia zapadowy. Tarcza zegara żelazna w kształcie prostokąta z półkolistym szczytem, pokryta dekoracją malarską. W środku pierścień z podziałką godzinową. Wskazówka godzinowa krótsza z ażurowym fantazyjnie wyciętym grotem, wskazówka minutowa dłuższa, prosta z grotem pogrubionym.

Dekoracja malarska tarczy przedstawia: w polu wyznaczonym przez pierścień godzinowy scenę Zwiastowania, a w półkolistym zwieńczeniu uskrzydłone anielskie główki w obłokach, nad nimi Gołębica Ducha Św. i banderola z napisem AVE MARIA GRATIA PLENA, zaś w narożnikach tarczy motywy akantowe i wić roślinna. Tło - czarne, a cyfry i dekoracja w narożach - złote, w przedstawieniach malarskich dominuje czerwień i żółć. Obudowa niekompletna (brak ścianek bocznych), brak wahadła i obciążników. Nazwa zegary latarniowe wiąże się z ich podobieństwem do przenośnych latarni albo w innej wersji wywodzi się ją od angielskiego określenia stopu mosiądzu latten (z którego je w Anglii wykonywano). Ich popularność zaczęła się w Anglii, w poł. XVII w., a potem upowszechniły się w całej Europie. Prezentowany czasomierz to typ zegara charakterystycznego dla Pomorza - przykład dzieła lokalnego zegarmistrzostwa, brak sygnatury nie pozwala jednak na określenie warsztatu. Autor opisu: Jagoda Semków Niepublikowany Literatura: Paweł Fietkiewicz, Żuławskie zegary ludowe, Nowy Dwór Gdański, Sopot 2011 Wystawy: Mors ianua vitae. Chrzescijanskie obyczaje pogrzebowe. Muzeum Mikołaja Kopernika we Fromborku, 2012 - 20013 Fides-ratio-ars. Skarby Warmii i Mazur, Muzeum Mikołaja Kopernika we Fromborku, dawny pałac biskupi, 2014 - 2016 70 lat Muzeum Mikołaja Kopernika we Fromborku, Muzeum Mikołaja Kopernika we Fromborku, dawny pałac biskupi, 2018 - Weronika Wojnowska Prawa do wizerunku cyfrowego: CC BY 1.0 <https://creativecommons.org/licenses/by/1.0/deed.pl>